

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- 2.....הלכתא למשיחא
- 2.....א. גילח על א' משלשתן יצא
- ב. אשם מצורע שנשחט שלא לשמו או שלא ניתן מדמו ע"ג בהונות ה"ז עולה לגבי מזבח וטעון נסכים וצריך אשם אחר להכשירו 2.....
- ג. מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשירה ושירה אין נאכלין עד שתביא מנחת העומר אחרת ותתירנה 3.....
- ד. יש בעופות שהעופות באין בנדבת שנים (אבל מנחות נפש כתיבא) ומחוסרי כפרה (זב וזבה יולדת ומצורע) והותרו מכלל איסורן בקודש משא"כ במנחות 3
- ה. שהמנחות טעונות כלי ותנופה והנשה 3.....
- ו. וישנן בציבור כביחיד 4.....
- ז. מה שאין כן בעופות 5.....
- ח. הקדים מתן שמן למתן דם ימלאנו שמן ויחזור ויתן שמן אחר תן דם מתן בהונות למתן שבע ימלאנו שמן ויחזור ויתן מתן בהונות אחר מתן ז' ... הקדים חטאתו לאשמו לא יהיה אחר ממרס בדמה אלא תעובר צורתה ותצא לבית השריפה 6
- ט. שחיטה לא עבודה היא 7.....
- 8.....הלכה למעשה
- 9.....י. אפילו בזמן שבית המקדש קיים האיר מורח מתיר
- 10.....הלכתא למשיחא
- יא. אין מביאין מנחת בכורים ומנחת בהמה קודם לעומר ואם הביא פסול קודם לשתי הלחם לא יביא ואם הביא כשר 10.....
- יב. מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשירה ושירה נאכלין ואינה צריכה מנחת העומר אחרת להתירה שאין מחשבה מועלת אלא ... במי שראוי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

לעבודה לאפוקי כהן בעל מום ובדבר הראוי לעבודה לאפוקי מנחת העומר ...
ובמקום הראוי לעבודה לאפוקי נפגם המזבח.....12

יג. מן הבקר למטה שאין ת"ל אלא להוציא את המרפה.....14

הלכה למעשה.....14

יד. ספיחין אסורים בשביעית.....14

טו. למנחת העומר שכן מתרת חדש בחוצה לארץ ואפילו למ"ד חדש
בחו"ל לאו דאורייתא.....15

דף ה.

הלכתא למשיחא

א. גילח על א' משלשתן יצא

כבר התבאר במסכת נזיר דף כח: וזבחים דף נה. שהמביא קרבנותיו
בתגלחת טהרה כלומר בסיום נזירותו, שוחט¹ החטאת תחלה, ואחר כך
העולה, ואח"כ שלמים ואח"כ מוגלת, ואם גלח אחר ששחט החטאת, או
העולה יצא.

ב. אשם מצורע שנשחט שלא לשמו או שלא ניתן מדמו ע"ג

בהונות ה"ז עולה לגבי מזבח וטעון נסכים וצריך אשם

אחר להכשירו

כבר התבאר במסכת יומא דף סא: שהמצורע צריך להביא לטהרתו גם
קרבן אשם, ונותנים מדם האשם על אוזן המיטהר הימנית ועל בהן ידו

¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ה הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

הימנית ועל בהן רגלו הימנית, ואפ שחט את אשם המצורע² שלא לשמו או שלא נתן מדמו על גבי בהונות הרי זה עולה למזבח, וטעון נסכים כנסכי אשם מצורע, שאם יקרב בלא נסכים נמצא כמקריב נדבה ואין האשם בא נדבה³. אולם צריך המצורע אשם אחר להכשירו.

ג. מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשירה ושירה אין נאכלין עד שתביא מנחת העומר אחרת ותתירנה

יבואר להלן בעזרה"ת.

ד. יש בעופות שהעופות באין בנדבת שנים (אבל מנחות נפש כתיבא) ומחוסרי כפרה (זב וזבה יולדת ומצורע) והותרו מכלל איסורן בקודש משא"כ במנחות

שנים מתנדבין⁴ או נודרין קרבן אחד עולה או שלמים⁵ אפילו פרידה אחת של תורים או בני יונה מביאין אותה בשותפות, אבל המנחה אינה באה בשותפות, ודברים אלו הן דברי קבלה.

ה. שהמנחות טעונות כלי ותנופה והגשה

כבר התבאר במסכת סוטה דף יד: שסדר הבאת⁶ המנחה כיצד, מביא אדם סולת מתוך ביתו בקלתות של כסף או של זהב או של שאר מיני מתכות, כלי שהוא ראוי לכלי שרת, להוציא של עת שאינו ראוי לכלי שרת⁷, ואם היתה מנחת הסלת נותנה לכלי שרת ומקדשה בכלי שרת, ואם היתה מן

² רמב"ם שם פרק ה הלכה ב

³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק טו הלכה יז

⁴ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג הלכה א פרק יד הלכה ב

⁵ שמע מכאן דאין הטאת ואשם בא בשותפות ועיין יומא נ' א' הוריות ו' ב' תמורה ט"ז ב' דיש הטאת של שותפות י"ל דמיירי התם בפר דיוה"כ או בפר העלם דבר של צבור אבל לא בשארי הטאות ועיין ב"ק מ' א' תוס' ד"ה כופר וכו' ועיין מג"א סי' תר"ה וביאור הגר"א שם. הר המוריה שם פרק ג

⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה יב

⁷ כסף משנה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

המנחות הנאפות אופה אותה שם במקדש, ופותת, ונותן הפתיתין לכלי שרת ונותן עליה שמנה ולבונתה ומוליכה אצל כהן.

והכהן⁸ מוליכה אצל המזבח ומגישה במערב בקרן דרומית מערבית כנגד חודה של קרן ודיו, ואינו צריך שהמנחה עצמה תגע במזבח⁹.

ומסלק את כל לבונתה לצד אחד וקומץ ממקום שנתרבה שמנה שנאמר (ויקרא ב פסוק ב) מִסְלָתָהּ וּמִשְׁמָנָהּ, ונותן הקומץ לכלי שרת ומקדשו בכלי שרת, וקומץ שחלקו בשני כלים אינו קדוש, וחוזר ומקדש. ומלקט את כל לבונתה ונותנה על הקומץ שבכלי¹⁰ ומעלהו על המזבח ומולחו, ונותנו על גבי האשים מכלי שרת, ואם מנחת כהנים היא אינו קומץ אלא נותן מלח על כלה ומשליך הכל על גבי האשים.

כל המנחות¹¹ הקריבות¹² לגבי המזבח טעונות הגשה במערב כנגד חודה של קרן דרומית מערבית.

ואינן טעונות תנופה, חוץ ממנחת סוטה ועומר התנופה ששניהן טעונות תנופה והגשה.

ו. וישנן בציבור כביחיד

המנחות הם מן הקרבנות, ושלוש מנחות¹³ לצבור, באות בפני עצמן ואינן באות משום נסכים.

א. עומר התנופה והוא קרב למזבח.

⁸ ואינו כשר אלא ככהן כמבואר ברמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה כב

⁹ כסף משנה מעה"ק שם.

¹⁰ דין זה הוא פשוט בנמרא דבתחלה נותן הלבונה ע"ג הקומץ שבכלי ואח"כ מקטיר שניהם יחד וראיתי לרש"י בריש הקומץ זוטא שכתב עלה דההיא דלקט לבונה בזר פסולה דלאחר הקטרת הקומץ היה מלקט הלבונה מעל הסלת ומקטירו ע"כ. נראה דס"ל שלא היתה ההקטרה בבת אחת אלא בזה אחר זה והוא תימה בעיני ובפ' צו כתב רש"י שמלקט הלבונה לאחר קמיצה ומקטירו הרי שהליקוט הוא לאחר קמיצה לא לאחר הקטרה וצ"ע. משנה למלך שם

¹¹ שם פרק יב הלכה ו

¹² למעט שתי הלחם ולחם הפנים.

¹³ שם הלכה א ג ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

- ב. שתי הלחם שמביאין ביום עצרת, ואלו נקראו מנחה ואינן קריבין לגבי המזבח והן חמוץ.
ג. לחם הפנים המנחה השלישית שעושין בכל שבת ואינו קרב לגבי המזבח אלא כולו נאכל לכהנים.

ותשע מנחות היחיד וכלן קריבין למזבח ואלו הן:

ארבע חובה

- א. מנחת חוטא והוא המנחה שמקריב העני כשיתחייב הטאת ולא תגיע ידו,
ב. מנחת סוטה והיא מנחת הקנאות,
ג. מנחת חינוך והיא המנחה שמקריב כל כהן תחילה כשיכנס לעבודה שמקריב אותה בידו.
ד. מנחת חביתין המנחה שמקריב כהן גדול בכל יום.

חמש נדבה

- א. מנחת הסולת והיא באה בנדר ונדבה.
ב. מנחת המחבת והיא באה בנדר ונדבה.
ג. מנחת המרחשת והיא באה בנדר ונדבה.
ד. מנחת מאפה תנור שיש בה יחות ורקיין¹⁴ והיא באה בנדר ונדבה והיא באה בנדר ונדבה.
ה. מנחת רקיין והיא באה בנדר ונדבה.

ז. מה שאין כן בעזפות

אין הצבור¹⁵ מקריבין עוף לעולם, לפיכך אין מקיצין את המזבח בעולות עוף, שאין בקרבנות הציבור עוף.

¹⁴ ומנאם כאחד כיון שמעשה שניהם באותו כלי משא"כ מרחשת ומחבת שהם בכלים שונים.
¹⁵ רמב"ם שם פרק א הלכה ד וכלי המקדש פרק ז הלכה יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

**ח. הקדים מתן שמן למתן דם ימלאנו שמן ויחזור ויתן שמן
אחר תן דם מתן בהונות למתן שבע ימלאנו שמן ויחזור
ויתן מתן בהונות אחר מתן ז' ... הקדים חטאתו לאשמו לא
יהיה אחר ממרס בדמה אלא תעובר צורתה ותצא לבית
השריפה**

מצורע המיטהר מביא שני כבשים אחד אדם ואחד עולה וכבשה אחת
לחטאת כמו שנאמר (ויקרא יד פסוק ח) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי כִבְשִׁים
תְּמִימִם וְכִבְשָׁה אֶחָת בֵּת שְׁנֵתָהּ תְּמִימָה וּגּוֹ' ומקריב את האשם ואחר כך
החטאת והעולה כמובאר במקרא שם.

הקדים חטאתו¹⁶ לאשמו לא יהיה אחר ממרס בדמה, אלא תעובר צורתה
ותצא לבית השריפה¹⁷.

בסדר פהרת המצורע¹⁸ הכהן שקיבל את דם האשם בכפו בא אצל המצורע
הכהן מבפנים והמצורע מבחוץ ומכניס המצורע ראשו ונותן הכהן מן הדם
שבכפו על תנוך אזנו הימנית, ואחר כך יכניס ידו הימנית ויתן על בהן ידו
ואחר כך יכניס רגלו הימנית ויתן על בהן רגלו, ואחר כך יקריב חטאתו
ועולתו.

¹⁶ רמב"ם שם הלכה ב

¹⁷ אף שכתבנו למעלה דהא דחטאת קודמת לעולה אינו אלא למצוה מ"מ הא דאשם מצורע קודם לחטאת הוא
לעכובא וכדאמרין בפ"ק דמנחות (דף ה') הקדים חטאתו לאשמו לא יהיה אחר ממרס בדמה אלא תעובר
צורתה ותצא לבית השריפה וכבר הביא רבינו דין זה בפ"ה מהל' מחוסרי כפרה הלכה ג'. ובמעמא דמלתא
עיין בדברי התוס' דזבחים (דף ה') ובהדושי הרשב"א והריטב"א פ"ק דקדושין (דף י"ג) יע"ש. משנה למלך
הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה ה, וז"ל הריטב"א שם "ואית דמתרצי דלעולם אין דין חטאת קודמת
לעולה אלא לכתחילה בלבד ושאני מצורע דכתיב ביה זאת תהיה לעיכובא ולהכי איצטריך ריבויא, אבל
בעלמא דליכא עיכובא בדיעבד תביא חטאת אחר עולה מחיים, ולא נהירא מדאמרין בזבחים (עי' מנחות ה'
א') הביא אשמו ונשחט לא יהא אחר ממרס בדמו עד שישחוט את החטאת אלא תעובר צורתה ותצא לבית
השריפה, ואמאי אסור בדיעבד דהא כי כתיב זאת תהיה לאו אשחיתה קאי אלא אהקרבת, ובתוספות תירצו
דכיון דרבי רחמנא גבי מצורע שאם הקריב עולתו בדיעבד יקריבו חטאתו נמרין מינה לכל הייבי חטאת
ועולה דכוותיה, אבל אין למדין ממנו לחטאת ואשם, שדנין חטאת ועולה של מחוסרי כפרה מחטאת ועולה
של מצורע ואין למדין אשם וחטאת מעולה וחטאת".

¹⁸ רמב"ם הלכות מחוסרי כפרה פרק הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ואחר שיתן הדם על הבהונות נוטל הכהן מלוג השמן ויוצק לתוך כפו של חבירו השמאלית ואם יצק לתוך כף עצמו יצא וטובל אצבעו הימנית בשמן שבכפו ומוזה שבע פעמים כנגד בית קדש הקדשים על כל הזייה טבילת אצבע בשמן,

ואחר כך יבא אצל המצורע ויתן מן השמן על מקום דם האשם בתנוך און ובהן ידו ובהן רגלו, והנותר מן השמן שבכפו יתננו על ראש המתטהר ואם לא נתן לא כפר.

הקדים מתן שמן¹⁹ למתן דם, ימלא הלוג שמן ויחזור ויתן השמן אחר הדם.

הקדים מתן שמן על הבהונות למתן שבע, ימלא הלוג ויחזור ויתן על הבהונות אחר מתן שבע, שנאמר (ויקרא יד פסוק ב) זאת תהיה תורת המצורע שתהיה כל תורתו על הסדר²⁰.

הקדים הטאתו²¹ לאשמו לא יהיה אחר ממרס בדמה, אלא תעובר צורתה ותצא לבית השריפה.

ט. שחיטה לאו עבודה היא

¹⁹ רמב"ם שם פרק ה הלכה ו

²⁰ בלח"מ הקשה "קשה דבפ"ק דמנחות (דף ה') הקשה רב ששת מהא דהקדים מתן שמן למתן דם דמשמע מהכא דיש מחוסר זמן לבו ביום ודחו דשאני הכא דכתיב זאת תהיה תורת המצורע ואח"כ הקשה רב פפא מההיא דהקדים הטאתו לאשמו ומינה יליף דיש מחוסר זמן לבו ביום ולא צריכין למעמא דזאת תהיה תורת המצורע דלא קאי לפי המסקנא וא"כ רבינו ז"ל איך כתב טעם זה ואולי מפני שהוא טעם מרווח לא נמנע רבינו מלכותבו אף על גב דלא קאי לפי האמת". ועיין מרכה"מ שכתב "ומגומגם דהאיך שייך לומר יש מחוסר זמן לבו ביום אי לאו דכתב רחמנא תהיה שיהיה הסדר מעכב אין זה מחוסר זמן". אולם הא גופא דרבינו ס"ל דיש מחוסר זמן עיין הא המוריה דכתב דאדרבא דעת רבינו שאין מחוסר זמן ז"ל "י"ל דרבינו ז"ל ס"ל לדינא דאין מחוסר זמן לבו ביום כדאיתא לעיל פי"ח מהל' מעשה הקרבנות הי"א יעו"ש היטב וכדאיתא ביומא ס"ב ב' ואף דהתוס' במנחות שם ב' דיש לחלק בין הך להתם מ"מ רבינו ס"ל דהכל חד הוא ועוד דהא פליגי אמוראי לענין אם לילה מחוסר זמן משמע דביום ד"ה אינו מחוסר זמן (ואף דיש לחלק דבלילה אין ד"א מעכבו רק הלילה אבל הכא דיש עבודה אחרת מעכבו והבין) ומ"מ יש לעיין בזה" ועיין מש"כ יומא סב. ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות עבודת יום הכיפורים סימן קסג סעיף ט

²¹ רמב"ם שם הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כבר התבאר במסכת יומא דף מב. ודרף מג: וזבחים דף יד: ודרף סח: שלר' יוחנן²² שם "לא מצינו שחיטה בזר פסולה", וכן להלכה פר כהן גדול של יום הכפורים²³, אף על פי שנאמר בו (ויקרא טז פסוק יא) וְהִקְרִיב אֶהְרֶן וְגו' וְשָׁחַט אֶת פֶּרַח הַחֲטָאת אֲשֶׁר לוֹ, אם שחטו זר כשר²⁴, אף פרה אדומה ששחט הזר כשירה²⁵, שאין לך שחיטה פסולה בזר.

יש המסתפקים אם זר שוחט לכתחלה כבכל הקדשים²⁶. או דווקא בדיעבד. ויש שכתבו שאינו אלא כשר בדיעבד²⁷.

י"א ששאר פסולי עבודה²⁸ כגון נשים ועבדים, אינם כשרים אפילו דיעבד לשחיטת פרה אדומה, ומסתפקים האם כשרים בדיעבד לשחיטת פרו של כהן גדול. וי"א²⁹ שאשה כשרה לשחיטת פרה אדומה, ופרו של כהן גדול וכן השחיטה כשרה בלילה.

דף ה:

הלכה למעשה

²² ועי' ספרי חקת פסקא קב"ג שסתם ג"כ כדעת זו להכשר

²³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה ב

²⁴ ואע"ג דשחיטה מעכבא כיון דלאו עבודה היא כשרה בזר ולכאורה קשה דא"כ הכי נמי בהגדרה כיון שכתב רבינו ז"ל דלאו עבודה היא אף על גב דמעכבא ליתכשרה בזר. וי"ל דשחיטה לא דמי להכא דהתם לאו עבודה כלל שנוהגת בחולין או בנשים ועבדים וכו' וכדפירשו שם התוס' ז"ל מה שאין כן בהגדרה דלא קרי לה שאינה עבודה אלא משום דאיכא מ"ד דכשרה בסגן וכדכתב רש"י ז"ל בפרק טרף בקלפי. להם משנה הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ג הלכה ג

²⁵ בסוגיין אליבא דרב משני שאני פרה דקדשי בדק הבית היא ועיי"ש בפירש"י דבפרה ודאי לאו משום דעבודה הוא פסולה בזר דהא קדשי בדק הבית היא אלא גזירת הכתוב הוא דומיא דמראות נגעים עיין שם ואמנם הרמב"ם דס"ל דפרה קדשי מזבח היא כמ"ש פ"א מהל' פרה נדחה שינויא דהש"ס ועיין תוס' חולין דף י"ב ד"ה הטאת ולכך פסק הרמב"ם בפרה דלא כרב אבל בפרו [של כה"ג] פסק כרב ור' יוחנן וזה ברור. בית אל

²⁶ וכן ג"ל עיקר, וראיה לזה מהא דפריך שם ביומא לשמואל דמכשיר בפרה מקרא דושחט אותה לפניו, ומתריץ שיהא זר שוחט ואלעזר רואה, הרי אומר דזר שוחט דמשמע להדיא אפילו לכתחלה, וממילא דה"ה בפרו של כה"ג. ותמיהני על הרמב"ם שלא כתב דין זה שיהא אלעזר רואה, דגם בהל' פרה אדומה לא הזכיר זה. ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קכג סעיף ז - ח

²⁷ החפ"ז חיים בלקוטי הלכות טו. - :

²⁸ טמא לכאורה כשר בדיעבד שהרי הרמב"ם שם כתב על טמא "ואם עבר ושחט הזבח כשר, וכן פר כהן גדול של יום הכפורים" וכו'.

²⁹ החפ"ז חיים בלקוטי הלכות טו. אך עיין שם בעין משפטי י שנשאר בצ"ע דילמא דינה בזה כשאר קדשים, שהרי הטאת קרייה רחמנא ואינה קדושת דמים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

י. אפילו בזמן שנית המקדש קיים האיר מזרח מתיר

אסור לאכול³⁰ חדש מתבואת חמשת המינים והם: חיטה, שעורה, כוסמת³¹, שיפון, ושבולת שועל, עד שיקרב העומר שהוא בט"ז בניסן ובזמן הזה, שאין עומר, עד שיעבור יום ט"ז בניסן שנאמר (ויקרא כג פסוק יד) וְלֶחֶם וְקָלִי וְכֶרֶם לֹא תֹאכְלוּ עַד עֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה

וכל האוכל בזית חדש קודם הקרבת העומר לוקה מן התורה ואם אכל לחם וקלי³² וכרמל³³ כזית³⁴ מכל אחד ואחד לוקה שלש מלקיות שנאמר וְלֶחֶם וְקָלִי וְכֶרֶם לֹא תֹאכְלוּ מִפִּי הַשְּׂמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁשֶׁלֶשְׁתֵּן בְּלֹאֵיִן חֲלוּקִין זֶה מִזֶּה³⁵.

³⁰ רמב"ם מאכלות אסורות פ"י ה"ב – ג ושו"ע יו"ד רצ"ג סעי' א

³¹ עיין תשובות וההגות ח"א שב דכוסמת הנמכר היום בחנויות אינה מחמשת המינים אלא היא מין קמניות וכן "קוואקר" שלנו י"א שאינו שיבולת שועל ועיין אנציקלופדיה תלמודית כרך ז ערך דגן שבאנגלית חיטה היא Wheat שעורה Barley כוסמין הם Ricewheat שבולת שועל Oats (ולדעת הערוך secale בלטינית) שיפון Rye (ולדעת הערוך Triticum spelta בלטינית)

³² גרעינים של חמשת המינים הנ"ל הקלויין באור שאף על פי שלא עשה פת מן התבואה ולא טחנה ולא רקדה חייב גם עליהם (חינוך מצוה שד"מ"ב סי' תפ"ט ס"ק מח)

³³ היינו שנתמולל ביד ולא הובהב באור (שם מז) ועיין פירושים נוספים על קלי וכרמל ברש"י מנחות סד ע"ב ד"ה כרמל וכריתות ד ע"ב ד"ה כרמל וברגמ"ה כריתות שם ע"פ התרגום שבעומר כתב פריכין ורכיכין ובהחדש כתב פריכין ולא כתב רכיכין ועי' בארוכה על פי' רגמ"ה בבאור ר"י פרלא רס"ג שם. ובחינוך מצוה שה.

³⁴ "נראה לי כיון דאיכא לאו בפני עצמו בלחם, א"כ לוקין על כזית לחם ואין משגיחין כמה קמח בפת, כגון אם הלישה עבה ואין בה פת כזית ויש קמח יותר מכזית מ"מ אין לוקין כיון דאין בלחם כזית, ומ"מ אפשר לחלק, כיון דבאמת התורה אסרה ג"כ קמח, דאפילו קלוי וכרמל שלא נטחן, א"כ וכי בשביל שנעשה פת מנרע גרע ויצא מכלל קמח, כיון דבאמת יש כזית קמח נהי דאינו חייב משום פת מ"מ חייב כמו שאוכל כזית קמח וכן להיפך אם הלישה רכה ויש כזית פת ואין כזית קמח, רק עם המים יש כזית דהבלילה היא רכה מ"מ חייבים מלקות, כיון דיש בפת כזית והתורה אסרה לחם, כמו גבי מצה דיוצא בכזית מצה. ואין משגיחין בקמח אלא גבי חלה, דהשיעור הוא דוקא קמח כמבואר בהלכות חלה. אבל בצק שלא נאפה דאינו חייב משום ולחם, רק כיון דאוכל הקמח של חדש, בודאי צריך כזית קמח. ואם ליכא כזית קמח אע"ג דבצק עם המים יש כזית מ"מ אינו חייב, כיון דלאו בכלל הלאו דלחם רק מחמת קלוי וכרמל דהיינו תבואה, צריך כזית בתבואה ואין המים שבבלילה מצטרף" (מנחת חינוך מצוה שג אות יא)

³⁵ וכתב במנחת חינוך שם אות י' "ונראה לי כיון דכל אחד הוא לאו בפני עצמו (לרמב"ם) והוה ליה שלשה שמות, א"כ אם אכל לחם צריך להתרות בו משום הלאו דלחם",

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ג 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ובזמן שיש מקדש י"א³⁶ שהותר כבר משהאיר המזרח אולם מצוה מן המובחר שימתין עד הקרבת מנחת העומר, וי"א שאינו מותר אלא משיקרב העומר ואז הותר החדש בירושלים והמקומות הרחוקין מותרין אחר הצות³⁷ שאין בית דין מתעצלין בו עד אחר הצות.

לא הביאו את העומר, י"א³⁸ שהיום של ששה עשר מתיר, ואם עד סוף היום לא הביאו העומר הותר החדש³⁹, שאין כח של עומר לאסור אלא כל זמן הקרבתו שהוא יום ששה עשר בניסן. וי"א⁴⁰ שבזמן המקדש אין מתיר את החדש אלא הקרבת העומר בלבד, ואם שגגו או הזידו ולא הקריבו את העומר החדש אסור עד העומר של שנה הבאה.

ובזמן שאין בית המקדש כל היום כולו אסור מן התורה⁴¹ ולכן בזמן הזה, שאין עומר, אסור כל יום ט"ז בניסן. ובהו"ל⁴², שעושין ב' ימים, אסור כל יום י"ז עד תחלת ליל י"ח⁴³ מדברי סופרים.

הלכתא למשיחא

יא. אין מביאין מנחת בכורים ומנחת בהמה קודם לעומר ואם הביא פסול קודם לשתי הלחם לא יביא ואם הביא כשר

³⁶ דעת תוס' כאן ד"ה האיר

³⁷ וחושבים הצות היום של ירושלים, לא הצות של אותם המקומות. (פהמ"ש להרמב"ם במשנה מנחות סח ע"א)

³⁸ שאג"א שם,

³⁹ כדלקמן בזמן שאין בית המקדש קיים.

⁴⁰ מנ"ח מצוה שג אות ג

⁴¹ ודעת המאירי סו"פ ערבי פסחים והגמ"י פ"י ה"ב, שמן התורה האיר המזרח מתיר שלא בזמן המקדש, ור' יוחנן בן זכאי תקנה הוא שהתקין שיהא כל היום אסור משום מהרה יבנה המקדש ועי' שאג"א החדשות סי' ו שעמד על דעת הרמב"ם למה לא פסק בן.

⁴² ובן חו"ל הנמצא בארץ ישראל די שימתין עד תחילת ליל י"ז שו"ת באר משה ח"ז דיני בני א"י וחול' עמ' רמ"ה

⁴³ דמשום ספיקא דיומא מחמירין יום אח (מ"ב שם)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

אין מביאין מנחות⁴⁴, ולא מנחת נסכים, ולא ביכורי חיטים או שעורים⁴⁵, מן החדש קודם הבאת העומר, מפני שהיא מצוה הבאה בעבירה שהקב"ה שונאה, ואם הביא ואם הביא לא נתקדשו להיותן ראויין לקרבן אבל נתקדשו להפסל ויהיו כקדשים שנפסלו,

ולא יביא קודם להבאת שתי הלחם לכתחלה שהרי נאמר בהן (ויקרא ב פסוק יד) בְּפוּרִים לָהּ, ואם הביא כשר.

וכן אין מביאין⁴⁶ בכורי פירות⁴⁷ קודם להקרבת שתי הלחם שבעצרת שנאמר (שמות כג פסוק טז) וְחֵג הַקָּצִיר בְּפוּרֵי מַעֲשֵׂיךָ, ואם הביא כהנים שבביהמ"ק אין מקבלין ממנו⁴⁸ אלא יניחם שם באיזה לשכה⁴⁹. או יכול לקחתם לביתו ואחר עצרת יביאם ויקרא עליהם מיהו בדיעבד אם קבלו ממנו כשר עד שתבוא עצרת ויקרא⁵⁰ עליהן⁵¹. אבל להפרישן לקרות להם שם מותר לפני עצרת⁵².

ואחר שהניף הלחם עם הכבשים שוחט הכבשים וזורק דמן ומקטיר אימוריהן ואז הותרו שתי הלחם באכילה והותר להביא ביכורים.

⁴⁴ רמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ה הלכה ט, והלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה יז

⁴⁵ ברמב"ם כתב סתם ביכורים אבל ודאי לא אייר בביכורי פירות דמה שייך "חדש" בהם, ועוד שבהל' בכורים משמע שאם קבלו קודם לעומר כשר בדיעבד. אמנם צ"ע אמאי בהל' אסורי מזבח שם לא הזכיר בכורים אלא רק מנחות ונסכים

⁴⁶ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ב הלכה ו

⁴⁷ ע"כ צ"ל בן שהרי בתו"מ כתב דקודם העומר פסול והכא משמע שכשר בדיעבד רק לא יקבלו ועוד דהעומר אינו עגן לפירות כלל

⁴⁸ ואם הביא קודם עצרת כשר [וצ"ע מתי תחלת הזמן שכשרין בו בדיעבד אם תחלת ניסן או חג הפסח] אבל אין קורין עליהן. דרך אמונה שם מ

⁴⁹ ואם הניחם אצל המזבח ונשארו מונחין שם עד אחר עצרת מהני וא"צ אח"כ להניחן שנית אבל אם חזר ונמלץ לפני עצרת בעיא דלא איפשיטא היא בירו' אם צריך להניחם פעם אחרת או כבר יצא מצות הנחה בדיעבד אבל תנופה יעשה אחר עצרת. דרך אמונה שם מו מירוש' ותוספ'.

⁵⁰ ודוקא אם לא נתקלקלו הפירות אבל אם נתקלקלו לא יקרא עליהן. שם מהרדב"ז

⁵¹ ואם הוא אדם מפורסם מצווים עליו להחזירו כדי לפרסם הדבר שאין מביאין קודם עצרת. ירו' סוף חלה ויל"ע מאי קשיא לי' להירו' נהי דאם קבלו כשר אבל לכתחלה הרי אין מקבלין הימנו ואין נותנין לו להניחו אצל המזבח וצ"ל דלשון ולא קבלו ממנו ולא קתני ואמרו לו להניחם שם משמע דצוו עליו להחזירו למקומו ועי' תוס' אנשי שם סוף חלה. צה"ל שם פג

⁵² דרך אמונה שם מא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

והיינו לכתחלה אבל בדיעבד אם הניחם כדינם⁵³ יצא גם קודם לעצרת.
במה דברים אמורים אם הנצו אחר שתי הלחם של שנה קודמת או שביכרו
אחר חנוכה⁵⁴, שאז מביאן בעצרת.

**יב. מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשירה ושירה נאכלין
ואינה צריכה מנחת העומר אחרת להתירה שאין מחשבה
מועלת אלא ... במי שראוי לעבודה לאפוקי כהן בעל מום
ובדבר הראוי לעבודה לאפוקי מנחת העומר ... ובמקום
הראוי לעבודה לאפוקי נפגם המזבח**

כבר התבאר לעיל דף ד. ובזבחים דף כו: ודף לב. שאין המחשבה⁵⁵ מועלת
לפסול⁵⁶, אלא ממי שהוא ראוי לעבודה, ובדבר הראוי לעבודה, ובמקום
ראוי לעבודה.

מי שהוא ראוי כיצד – , אחד מן הפסולין לעבודה⁵⁷, אפילו טמא⁵⁸, שקיבל
הדם, או הלך או זרק, וחשב בשעת העבודה מחשבת מקום או מחשבת הזמן,

⁵³ דהא ההנחה מעכבת

⁵⁴ ואם הנצו [וספק הוא בגמ' אם הנצת פרי או הנצת עלה] קודם שתי הלחם דאשתקד [ובתבואה צריך
שנשרשה קודם שתי הלחם ואפשר דבעי שנשרשה קודם העומר] וביכרו קודם חנוכה מפרישן ומביאן קודם
חנוכה. הפרישן קודם חנוכה ולא הביאן דהיינו שלא קיים מצות הנחה בעזרה קודם חנוכה ירקבו. הפרישן
לאחר חנוכה אינן קדושים ונדרחין לעולם. הנצו קודם שתי הלחם וביכרו אחר חנוכה אם הוא מהמביאין שאינן
קורין מביא לכתחלה קודם עצרת דרך אמונה שם הדינים העולים ע"פ הגמ' והירושלמי.

⁵⁵ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יד הלכה ב

⁵⁶ אפילו מחשבת פיגול

⁵⁷ כל הפסולין לעבודה שמונה עשר ואלו הן: העובר ע"ז, הזר, בעל מום, הערל, הטמא, טבול יום, מחוסר
כפורים, האונן, השכור, מחוסר בגדים, יתר בגדים, פרום בגדים, פרוע ראש, שלא רחץ ידים ורגלים, היושב,
מי שיש בין ידו ובין הכלי דבר הוציא, מי שיש בין רגלו ובין הארץ דבר הוציא, מי שעבד בשמאלו, כל אלו
פסולין לעבודה ואם עבדו חללו, חוץ מפרוע ראש וקרוע בגדים והשוחט לע"ז בשונג, שאם עבדו עבודתן
כשירה. רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ט הלכה טו

⁵⁸ ולמרות שטמא עושה שירים כמבואר להלן אבל בחשב מחשבת מקום או זמן או שלא לשמו בחטאת, אם
חשב מחשבה הפוסלת הטמא בזריקתו אין הטמא עושה שיריים, ומצי לחזור ולקבל דם הנפש, כיון דבכי האי
גוונא דחשב מחשבה הפוסלת לא חזי לעבודת צבור, אף על גב דמצד מחשבה לחוד אינה פוסלת, דאינו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

או שלא לשמן (בפסח וחטאת, ובשאר קרבנות לענין שיעלו לבעלים) לא פסל במחשבתו, לפי שאינו ראוי לעבודה, ואותו הדם שקבל או שזרק מקצתו ישפך לאמה⁵⁹, ואם נשאר דם הנפש יחזור הראוי לעבודה ויקבל במחשבה נכונה⁶⁰.

אבל אם חשב הפסול בשעת שחיטה פסל במחשבתו, שהשחיטה כשירה בפסולין, לפיכך אם המשיך וקבל הדם כהן זה שאינו ראוי לעבודה, או הוליכו, או זרקו, פסל הזבח כאילו עשאהו לשמו שהוא פסול, ואף על פי שיש דם הנפש, וחזר הכשר וקבל, וזרק, כבר נפסל הזבח, ולא מפני מחשבת שינוי השם פסל אותו אלא מפני שהוא פסול לעבודה.

בדבר הראוי לעבודה כיצד מנחת העומר⁶¹ שקמצה שלא לשמה, או שנתן בכלי והוליד או הקטיר שלא לשמה הרי זו כמי שנעשית לשמה וכשרה להקטיר, ושירה נאכלין, מפני שהיא מן השעורים ואין השעורים דבר הראוי לשאר קרבנות, ואינו ראוי לעבודה מלבד בעומר. וי"א⁶² שהואיל ובלאו מצותו אינו ראוי לעבודה שכן לא חזי להקריב לגבוה עד שיביאו שתי הלחם מן החדש, לכן הרי היא כמי שנעשית לשמה.

במקום הראוי⁶³ לעבודה כיצד מזבח שנפגם וחשב מחשבת זמן או מחשבת מקום, לא פסל הזבח במחשבה זו, שהרי אין המקום עתה ראוי לעבודה⁶⁴,

בראוי לעבודה, מכ"מ הואיל ובכה"ג לא חזי לעבודת צבור תו הוי ככל הפסולים ואינו עושה שיריים, ויחזור ויקבל להכשיר הזבח. או"ש. וכ"כ ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קמז סעיף ח'
⁵⁹ עיין ח"י הגר"ח הלוי שהקשה צ"ע אמאי אותו הדם שזרק ממנו מקצת ישפך לאמה, כיון דלא השיבא זריקה כלל, א"כ הא זה הדם עצמו עוד ראוי לזריקה. ועיי"ש מש"כ לחדש לחלק בין דחוי לשיריים.

⁶⁰ בפיה"מ זבחים פרק ג' משנה ב' אם לקח אותה הפסול ושנה בו את מקומו, הרי אין אותו הקרבן נפסל כיון שאותו שעשה בו שנוי זה אינו ראוי לזריקה, וכשם שאין מחשבתו פוסלת כמו שקדם הואיל ואינו ראוי לאותה העבודה כך גם לא יפסלו מעשיו, אלא אם נשאר מדם הנפש דבר יחזור הכשר ויקבל ויזרוק הדם במקומו. וכן עיין תפ"א אות ט'

⁶¹ רמב"ם שם פרק יד הלכה ג'

⁶² השגות הראב"ד שם וכן בתוד"ה ובדבר שם ועיין או"ש כאן

⁶³ שם הלכה ד'

⁶⁴ צ"ב איך מיירי, אם נשחט כשנפגם המזבח הלא פסול, ואף אם נשחט קודם שנפגם ג"כ פסול דנדהה, כמבואר לעיל פ"ג הכ"ב יעו"ש, ובגמ' (מנחות ה' ע"ב) כוון דאינו חייב משום פיגול, או למ"ד דלית ליה דיהוין, וצריך לומר באופן רחוק דבהלכות בית הבחירה פ"ב הי"ז פסק, והוא שלא יפחות מאמה על אמה כו', א"כ משכחת דעשו מזבח קמן ונפגם, ועשו מזבח שני קמן, ושניהם הם במקום המזבח, לכן דחוי לא הוי, דמצי להקריבו על מזבח השלם, וכי זרק על המזבח הפגום בפסול מחשבה לא נפסל הזבח, ויכול לזרוק הדם על

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

קמין את המנחה בחוץ וחשב בשעת קמיצה מחשבת זמן או מחשבת מקום, אין מחשבה זו כלום.

יג. מן הבקר למטה שאין ת"ל אלא להוציא את הטרפה

בהמה שנולד⁶⁵ בה אחת מן הטרפיות האוסרות אותה באכילה אסורה לגבי המזבח, אפילו אחר שהקדישה⁶⁶, הרי הוא אומר⁶⁷ (מלאכי א פסוק ח) הקריבהו נא לפתח הירצה או הישא פניך, ואף על פי שאינה ראויה לקרבן אין פודין אותה, שאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, אלא ירעו עד שימותו ויקברו.

הלכה למעשה

יד. ספיחין אסורים בשביעית

כבר התבאר במסת פסחים דף נא: שכל נאכל שתוציא הארץ בשנה שביעית, בין מן הזרע שנפל בה מקודם שביעית, בין מן העיקרים שנקצרו מקודם וחזרו ועשו ושניהם נקראו ספיח, בין מן העשבים והירקות שעלו מאיליהן ואין להן זרע הכל מותר לאכלו מן התורה שנאמר והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, אך מדברי סופרים⁶⁸ שיהיו כל הספיחים אסורין

מזבח השלם, ויעוין זבחים (דף ס"א ע"ב) דבשילהו היו שני מזבחות, מזבח הנחושת ומזבח אבנים, ושביבא הוי משדר, יעוין רש"י שם, ועיין תוספתא מנחות פ"ה כולא פרקא לאשכוחי אופנים שאינו מקום ראוי לעבודה, יעו"ש ודוק היטב. או"ש שם

⁶⁵ רמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ב הלכה י

⁶⁶ תורת הקדשים ב: אות ה

⁶⁷ וכ"כ רבינו בפי' המשניות בזבחים ס"ט א' וצ"ע הרי הוא נלמד מתלתא קראי דכתיב ממשקה ישראל וכתיב אשר יעבור תחת השבט וכתיב מן הבקר (תניינא. דקדמא אתי לאפוקי נעבד עיין כל זה תמורה כ"ח ב' כ"ט א' מנחות ו' ב') ולמה לרבינו לבהור לו דרך בפ"ע מחוץ לדעת רז"ל ועיין מש"כ מרן הכס"מ בזה שאפשר שסובר רבינו דסמך בעלמא הוא דמסמך להו אקרא ואנ"ש דהא קיימא לן דלא מיפסיל משום מום אלא בגלוי דוקא אי נמי דה"ק אפילו לא היה בה איסור מן התורה הוי ליה לפסלה משום הקריבהו נא לפתח וכ"ז לא נוח לי וה' יאיר עיני בזה. הר המוריה ועיין מעשה רקח שהקשה נמי על הכס"מ דאי כדבריו אמאי אינו יוכל לפדותה

⁶⁸ רמב"ם ודרך אמונה הלכות שמיטה ויובל פרק ד הלכה א – ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

באכילה, ואפי' במאכל בהמה יש איסור ספיחין וכן אסור ליתן ספיחין לבהמה חוץ מתבן שמותר ליתן לבהמתו אף אם התבואה אסורה וכן אסור לזרוע ספיחי ולמה גזרו עליהם מפני עוברי עבירה, שלא ילך ויזרע תבואה וקטניות וזרעוני גנה בתוך שדהו בסתר, וכשיצמח יאכל מהם ויאמר ספיחים הן, לפיכך אסרו כל הספיחים הצומחים בשביעית.

הא למדת שאין אוכלין מפירות שביעית אלא פירות האילנות והעשבים שאין זורעין אותם רוב האדם אבל הירקות שדרך רוב האדם לזרועם בגנות ומיני תבואה וקטניות כל הצומח מהן אסור מדבריהם והמלקטן מכין אותו מכת מרדות.

גם המשקין היוצאין מהן אסורין ויש בהן קדושת שביעית אבל אין לוקין עליהן, ודבר שאין בו קדושת שביעית אין בהן משום ספיחין, כגון פשתן וכורכמין וכן זרעוני גינה שאין נאכלין לא לאדם ולא לבהמה, ואין עומדין אלא לזריעה, אין בהן איסור ספיחין ומותר לזרוען אחר שביעית.

כמהין ופטירות אין בהן משום ספיחין, בננות אין בהן משום ספיחין, אך עשבי בושם יש בהן איסור ספיחין אא"כ היו מינים שאין זורעין אותן רוב בני אדם, ובאותן המותרין יכול לשומם בשביעית בתוך כלי עם מים אף על פי שעיי"ז יפתחו הניצנים, ודוקא בכלי שאינו נקוב ועומד בתוך הבית, וכן הגדל בעציץ שאינו נקוב אין בו משום איסור ספיחין.

טו. למנחת העומר שכן מתרת חדש בחוצה לארץ ואפילו למ"ד חדש בחו"ל לאו דאורייתא

איסור החדש נוהג⁶⁹ בכל מקום ובכל זמן בין בארץ בין בחוצה לארץ, בין בשל ישראל בין בשל עובר כוכבים. בין בפני הבית בין שלא בפני הבית⁷⁰. וי"א שאין איסור חדש נוהג בתבואה של נכרי, וי"א שאין איסור חדש נוהג אלא רק במקומות הסמוכין לארץ ישראל כגון מצרים ובבל אבל בשאר

⁶⁹ שם ושם סעי' ב

⁷⁰ "מדכתיב ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה וגו' בכל מושבותיכם משמע מזה דאף בחוץ לארץ נוהג איסור עד עצם היום דהיינו יום הבאת קרבן שהוא מ"ז בניסן" (שם מה)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

מדינות חו"ל אינו נוהג⁷¹ וכל בעל נפש⁷² לא יסמוך על המתירים הללו ויחמיר לעצמו בכל מה שאפשר לו⁷³ כהסכמת רוב הראשונים והאחרונים⁷⁴ שחדש נוהג מן התורה אף בחו"ל בכל מקום וגם בשל נכרים.

⁷¹ ועיין בשדי חמד אסיפת דינים מערכת חדש בארוכה מגדולי ראשונים ואחרונים המתירים חדש בחו"ל ובשל נכרים ומסיים שם שזה מנהג הקדמונים שאוכלין ושותין שיכר של תבואה חדשה וכן נוהג עלמא להתיר ואין כח בשום אדם להרהר אחר המנהג ועיין בדעת תורה סי' תנד סעי' ד ובש"ח מערכת המין ומצה סי' י אות טז שמ"מ למצת מצוה נכון להקפיד שלא לקחת מתבואה חדשה דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה אם לא בשעת הדחק

⁷² שו"ע הרב או"ח סי' תפט סעי' ל

⁷³ עיין בתשובות והנהגות ח"א סי' תרצה דאף הגדולים שהקלו היינו דוקא בימיהם במדינות פולין ורוסיה שהיה קשה מאד להשיג תבואת ישן אבל בימינו שאין מירחא כלל להשיג תבואה שאין בה איסור חדש ודאי אין להקל

⁷⁴ "דהלא לגדולי הראשונים הוא דאורייתא הלא המה הרי"ף ורא"ש ורמב"ם וסמ"ג ועיטור ומרדכי ובשם ראב"ה והגה"מ וריטב"א ואף להא"י שמצדד דהוא מדרבנן בחו"ל לא סמך ע"ז להקל אלא בספק דאז יש לסמוך בשעת הדחק על דעת הסוברין דרבנן והוי ספיקא דרבנן אבל לא בודאי חדש וכן התה"ד ג"כ כתב כן ובפסקי תוס' במנחות דכתב דבשל עכו"ם הוא מדרבנן א"כ מדרבנן עכ"פ מיהו אסור ואין לנו מקילין רק רבינו ברוך בעה"ת שכתב להקל במקומות הרחוקין בחו"ל ומעיל צדק בשם ר' אביגדור כהן בשם ריב"א שכתב להקל בשל נכרים לנמרי כמובא בב"ח והם יחידאי נגד כל הני רבנותא הנ"ל וגם כמה מן האחרונים המקילין לא רצו להקל אלא בספק ולא בודאי וגם בשו"ע כאן וביו"ד הלא סתמו כהפוסקים דהוא דאורייתא בכל גווני וגם הרבה מן האחרונים תפסו כן לעיקר ע"כ בודאי מן הראוי ונכון לחוש לכל זה ולפרוש עכ"פ מן ודאי חדש" (בה"ל שם)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

